

Europejskie Centrum Monitorowania
Narkotyków i Narkomanii

Sprawozdanie roczne: problemy narkotykowe w Europie roku 2010

Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA)

Rok utworzenia: 1993

Lokalizacja: Lizbona

Liczba pracowników: 100

**Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków**

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie indyjskie

Nowe narkotyki a
Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Problem heroiny

Największy problem narkotykowy Europy

Sytuacja ogólnie stabilna

Duży problem w niektórych krajach sąsiednich

Osoby problemowo używające opiatów

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Około 1,35 mln
w UE i Norwegii:
0,4% populacji dorosłych

Ostatnie szacunki krajowe:
od 0,1 do 0,8% populacji dorosłych

Osoby przyjmujące narkotyki dożylnie

Od 750 000 do jednego miliona w UE i Norwegii — 0,26% populacji dorosłych

Spadek odsetka osób przyjmujących opiaty dożylnie rozpoczynających leczenie

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Tendencje w nowo zgłoszonych zakażeniach HIV wśród osób przyjmujących narkotyki dożylnie w czterech państwach członkowskich UE, w których odnotowano wysoki wskaźnik zakażeń

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

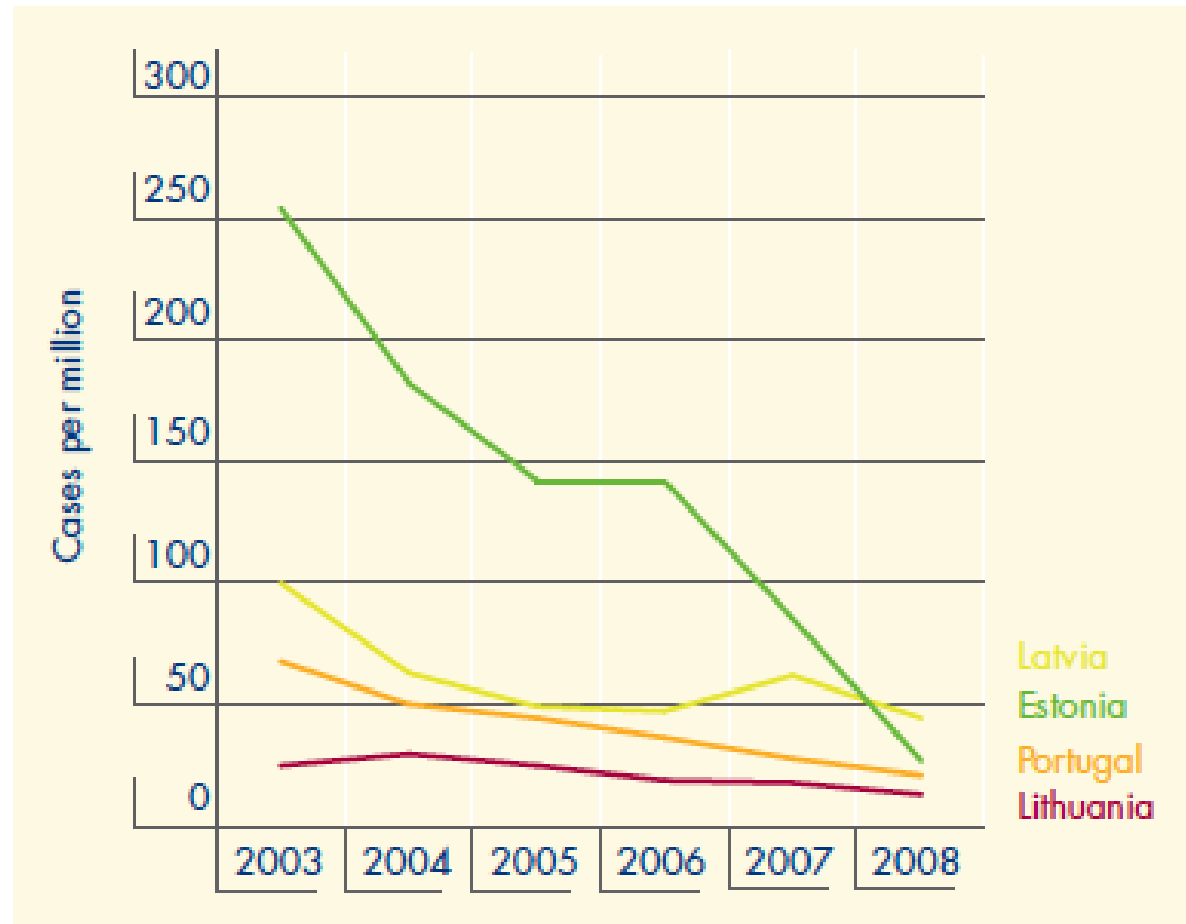
Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Tendencje w zakresie używania opiatów

Według pośrednich wskaźników problemy związane z używaniem opiatów w Europie utrzymują się na stałym poziomie lub wykazują niewielki wzrost

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

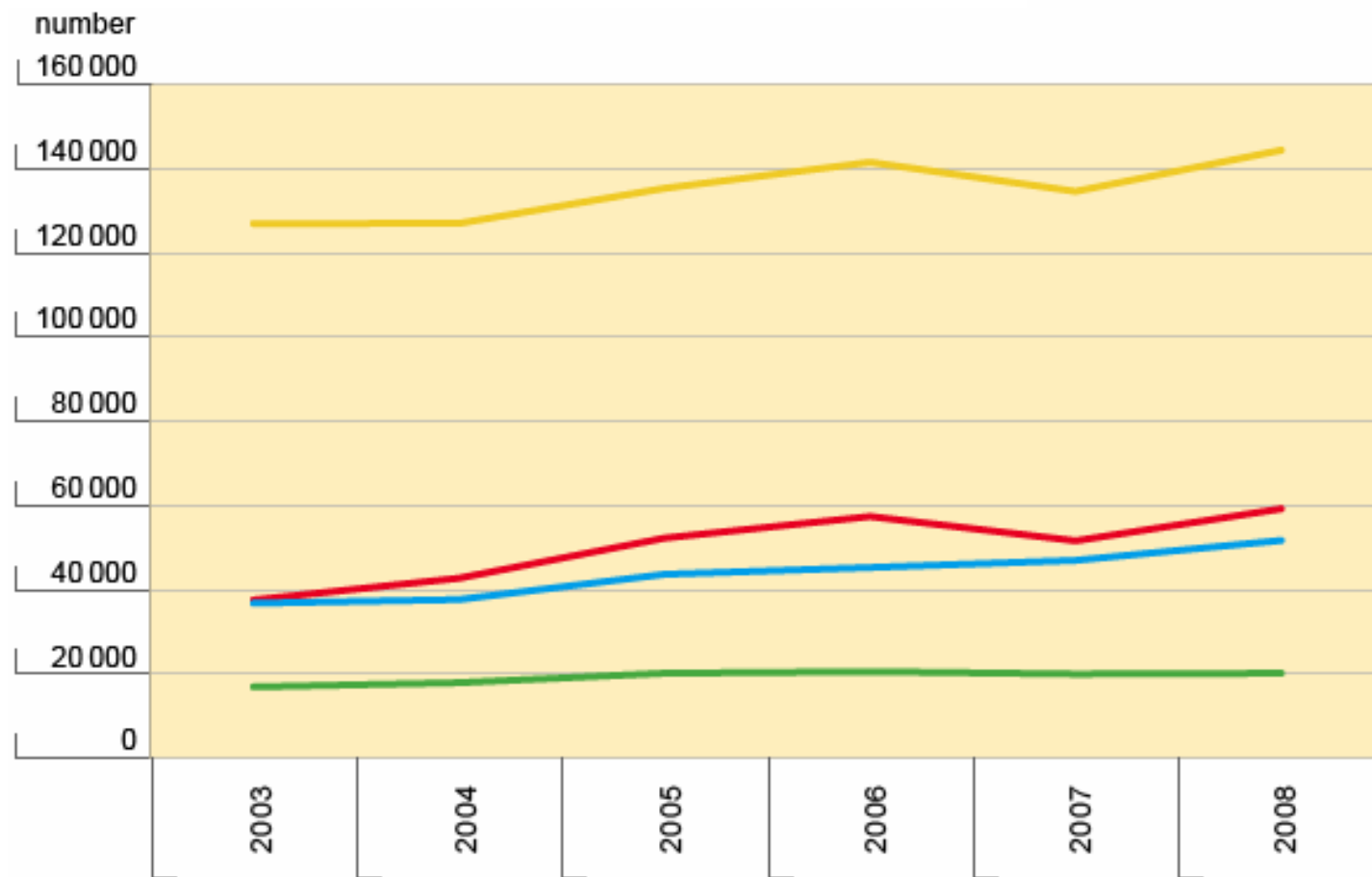
Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Tendencje w podejmowaniu leczenia w rozbiciu na podstawowe narkotyki

- Heroin
- Cocaine
- Cannabis
- Other stimulants

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Zgony spowodowane przez narkotyki: zmiana w okresie od 2000 do 2003 r.

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

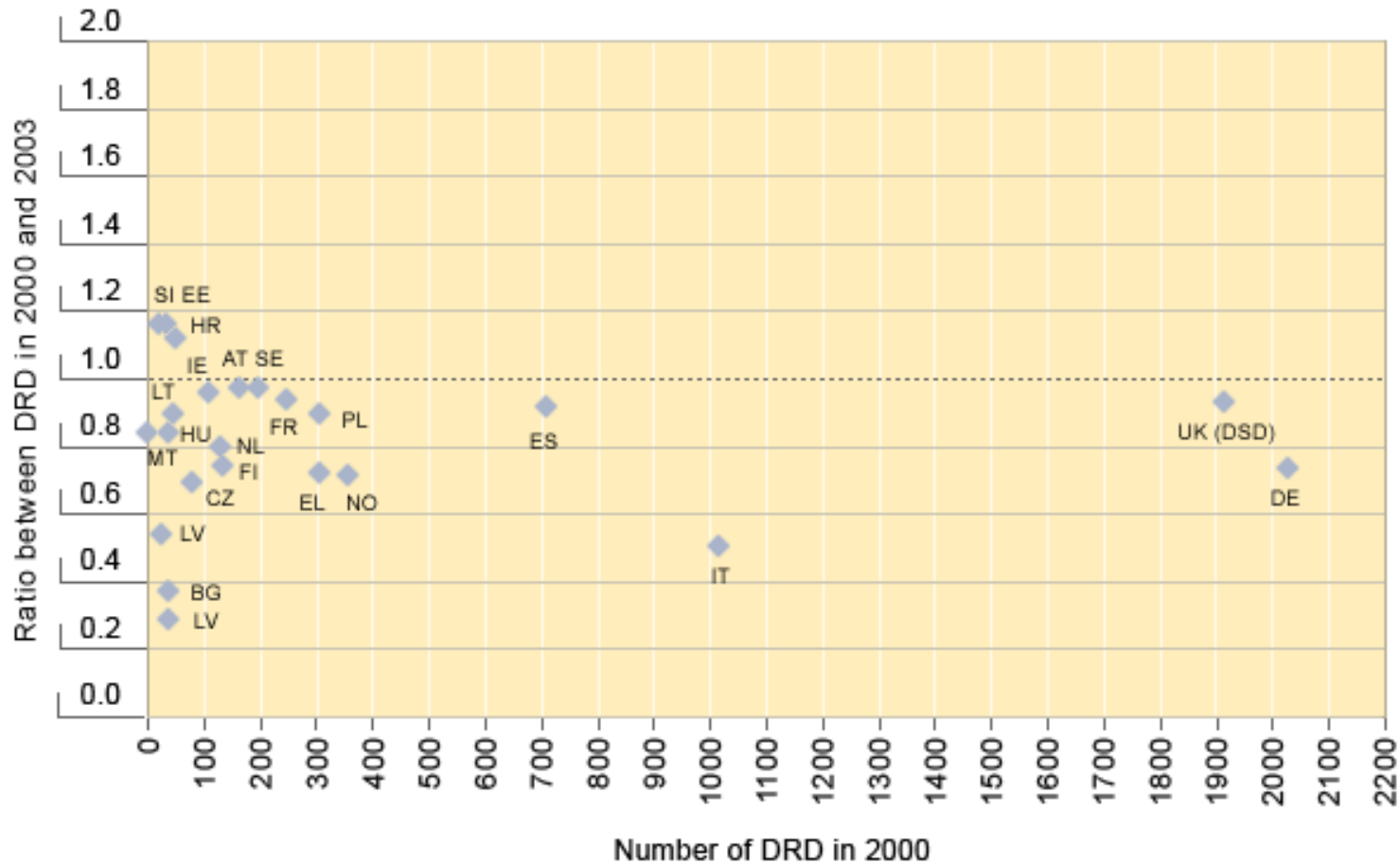
Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

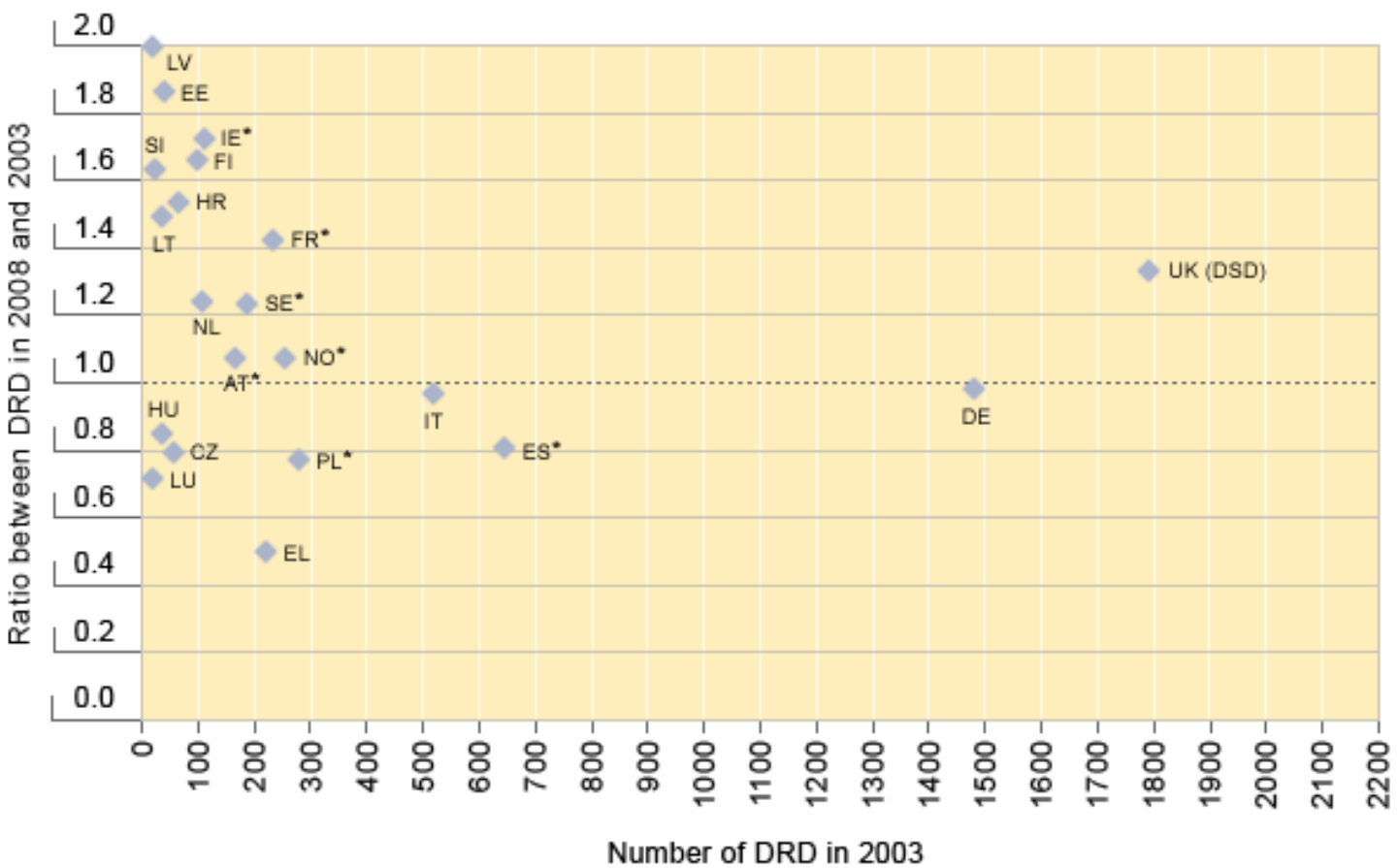
Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Zgony spowodowane przez narkotyki: zmiana w okresie od 2004 do 2007/2008 r.

- Heroina i dożylnie przyjmowane narkotyki
- Kokaina
- Ecstasy i amfetaminy
- Konopie indyjskie
- Nowe narkotyki a Internet
- Reagowanie na problem narkotyczny

Tendencje w zakresie średniego wieku osób zmarłych wskutek używania narkotyków w niektórych krajach europejskich

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

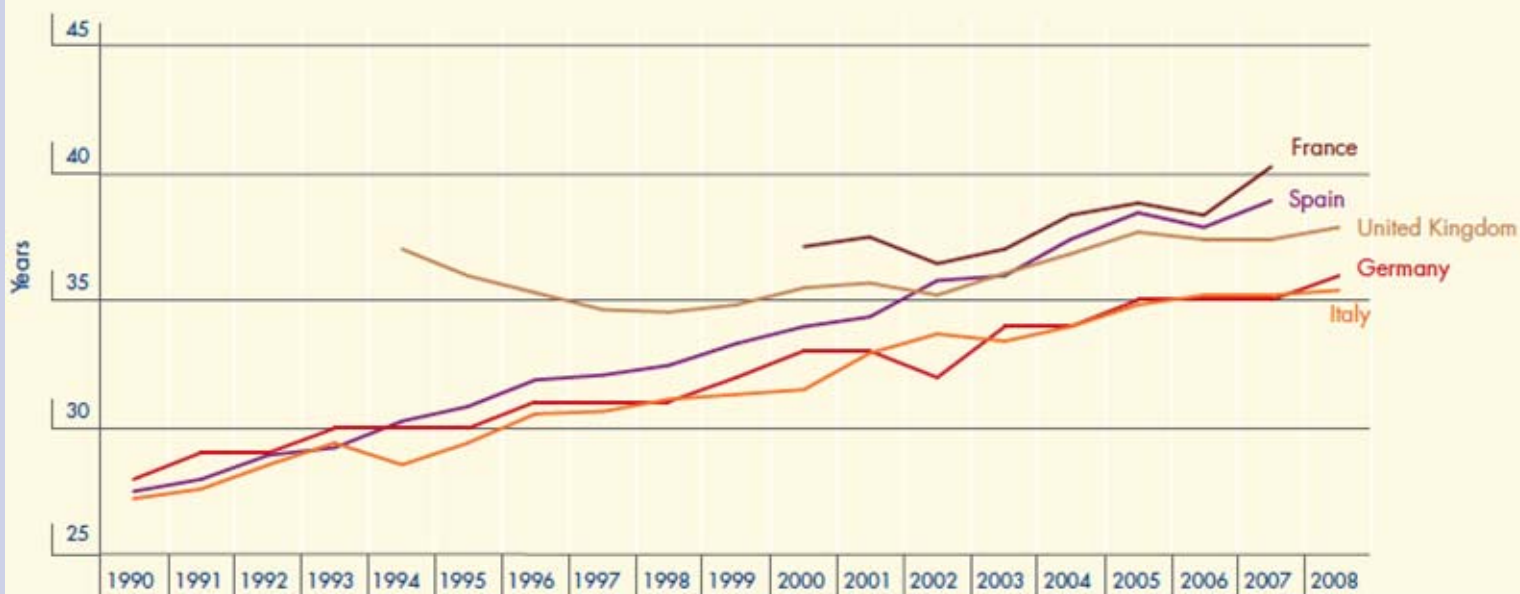
Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Tendencje w zakresie przestępstw związanych z heroiną

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

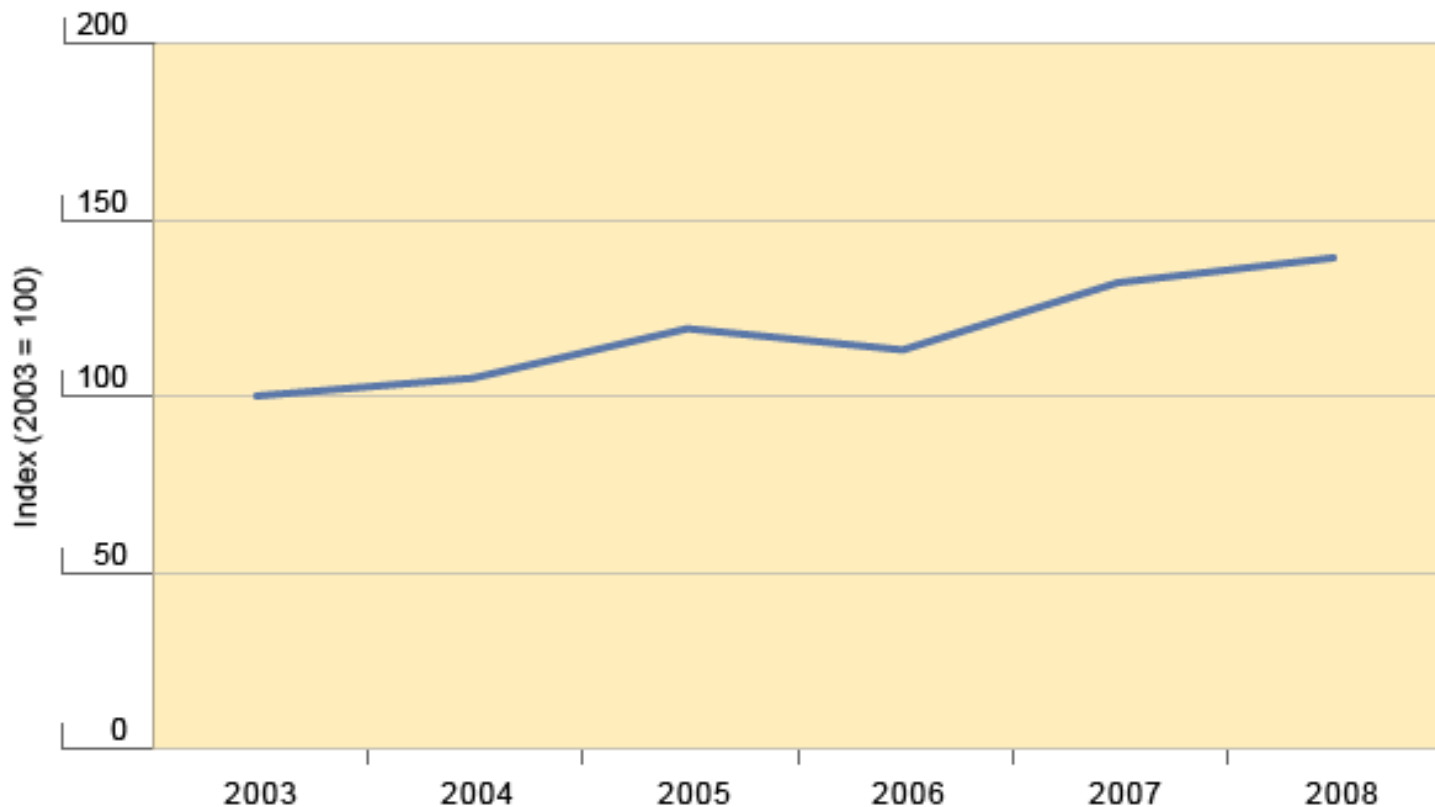
Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Szacowana liczba przypadków konfiskaty i ilości skonfiskowanej heroiny

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

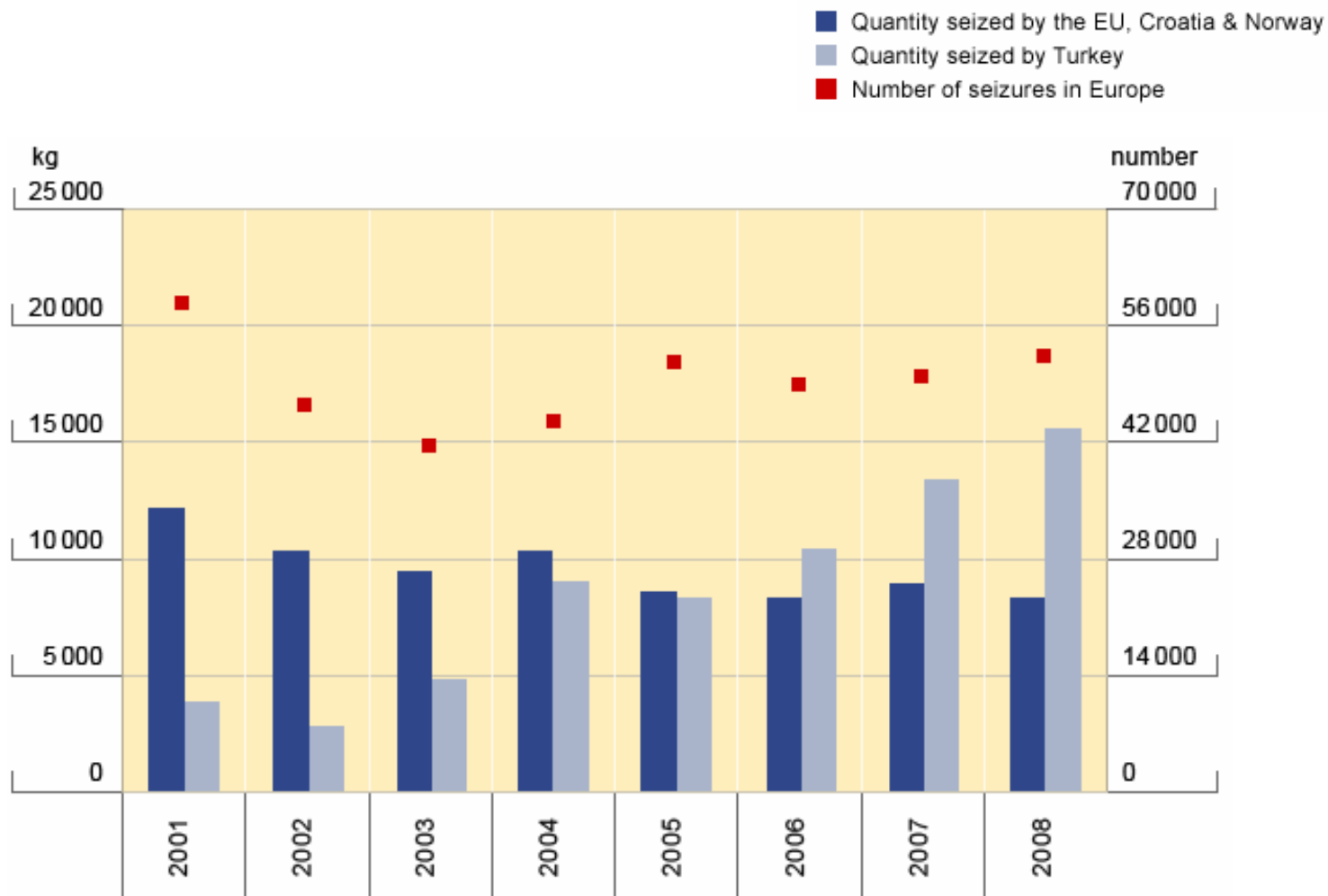
Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Możliwe przyczyny bieżących tendencji w zakresie opiatów

Światowa produkcja heroiny

Starzejąca się populacja osób problemowo używających opiatów

Jednoczesne używanie wielu narkotyków i inne zachowania wysokiego ryzyka

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Problemowe używanie opiatów w krajach ościennych

Według raportów UNODC problemowe używanie opiatów w Rosji i na Ukrainie przekracza średnią UE o 2–4 razy

Wysoki odsetek osób przyjmujących narkotyki dożylnie i wysokie poziomy zakażeń HIV

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Rozpowszechnienie używania kokainy

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

14 mln Europejczyków używało w swoim życiu
kokainy (4,1%)

4 mln w ostatnim roku (1,3%)

3 mln to osoby od 15 do 34 roku życia

Używanie kokainy: rozpowszechnienie w ostatnim roku wśród młodych dorosłych w Europie, Australii, Kanadzie i USA

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

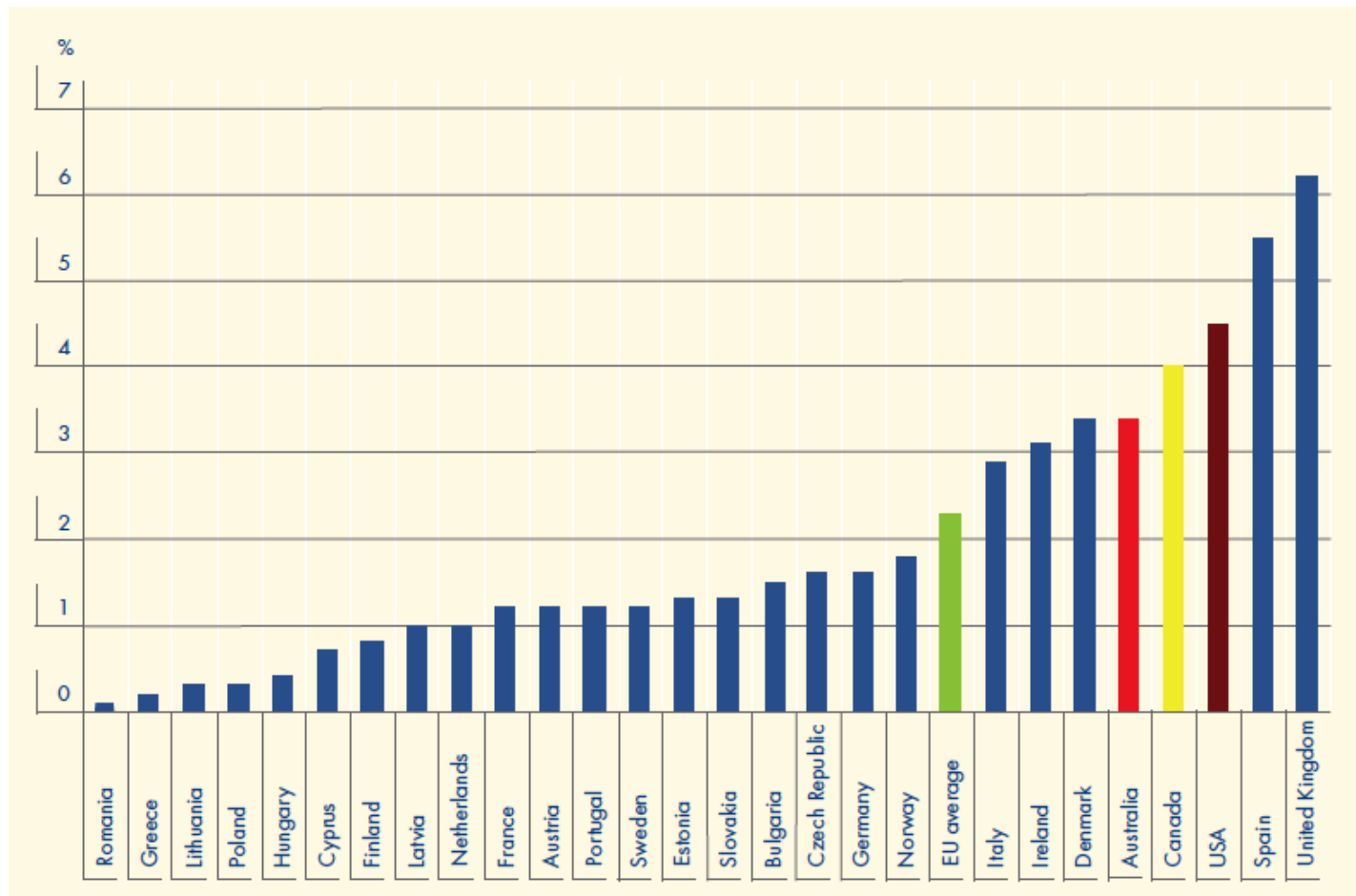
Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

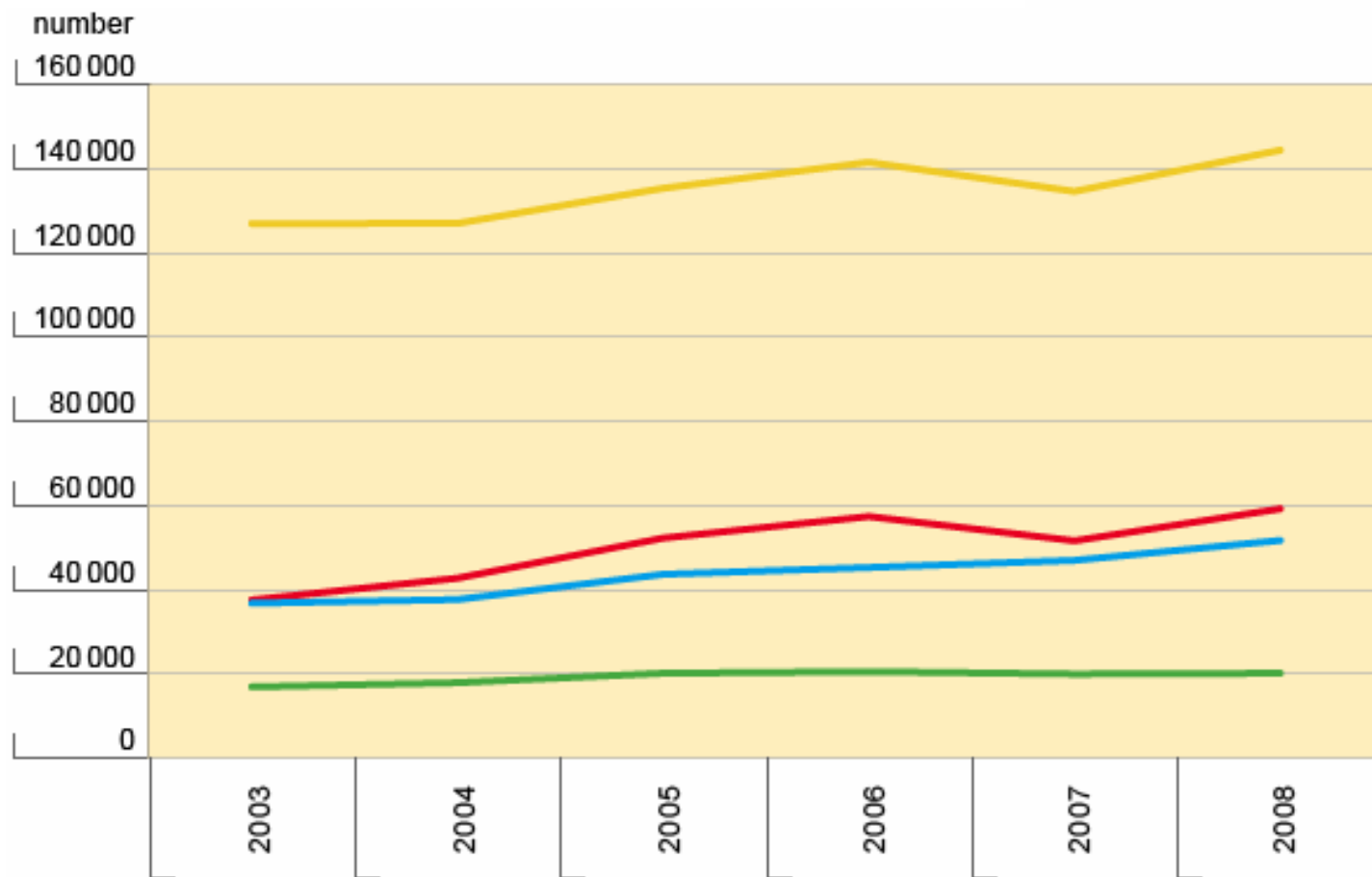
Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Tendencje w podejmowaniu leczenia w rozbiciu na podstawowe narkotyki

- Heroin
- Cocaine
- Cannabis
- Other stimulants

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Zgony spowodowane kokainą

W 2008 r. zgłoszono około 1 000 zgonów wskutek używania kokainy

Odnotowano wyraźny wzrost liczby przypadków śmiertelnych w Hiszpanii oraz w Zjednoczonym Królestwie

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Konfiskaty kokainy

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Wzrost liczby przypadków konfiskaty w okresie
ostatnich 20 lat: 96 000 (2008)

Spadek skonfiskowanych ilości od 2006 r.:
67 ton (2008)

Nowe techniki przemytu

Ogólna stabilizacja tendencji w zakresie używania ecstasy i amfetamin

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

**Ecstasy i
amfetaminy**

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

2,5 mln młodych
dorosłych (1,7%)
używało w ostatnim
roku ecstasy

1,5 mln młodych
dorosłych (1,2%)
używało w ostatnim
roku amfetamin

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

**Ecstasy i
amfetaminy**

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Regionalne różnice w poziomach i wzorcach
problemowego używania amfetaminy w
Europie

Obiekty związane z nielegalnymi narkotykami zlikwidowane w UE według zgłoszeń przekazanych Europolowi

Heroina i dożylne przyjmowanie narkotyków

Kokaina

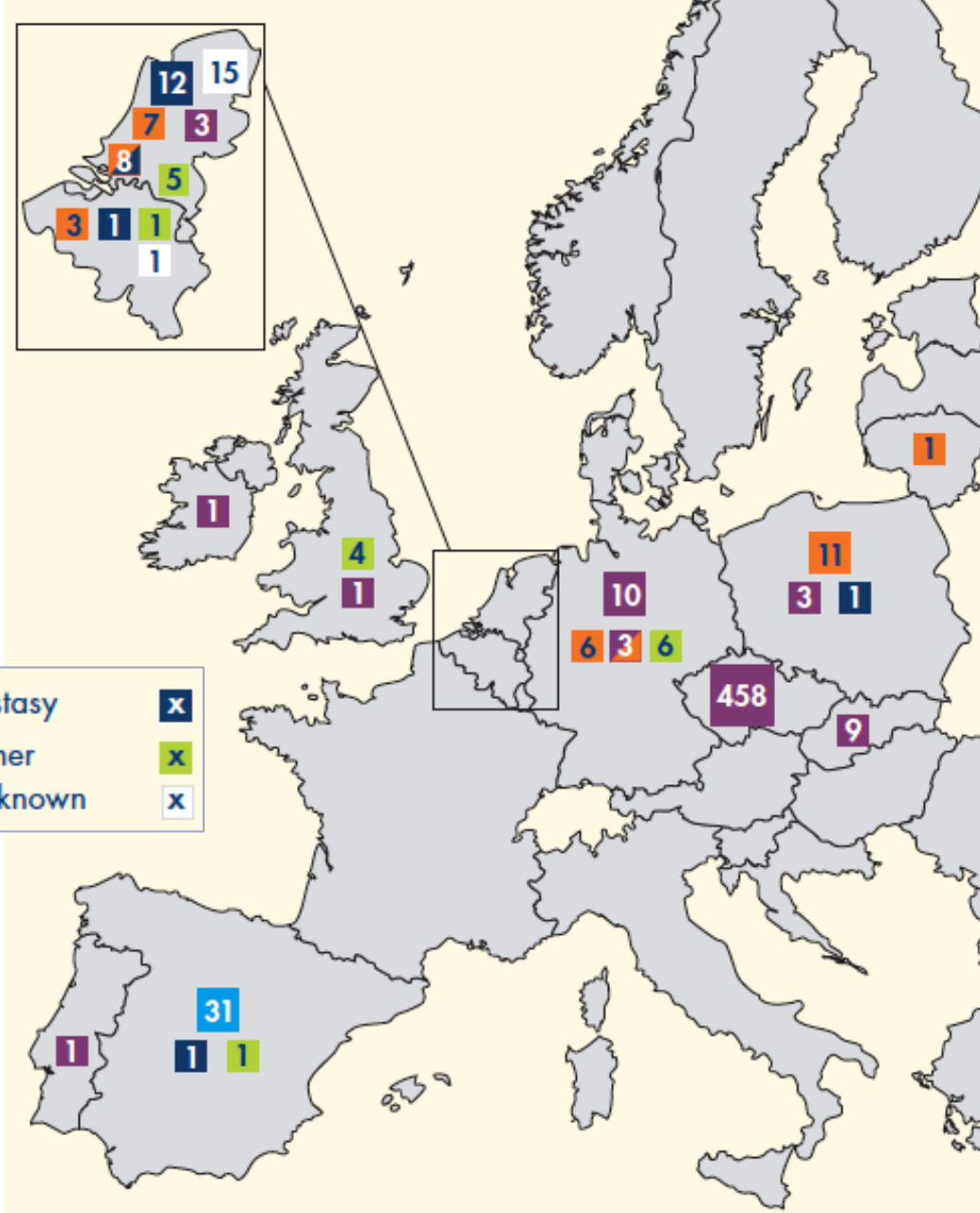
Ecstasy i amfetaminy

Konopie indyjskie

Nowe narkotyki a Internet

Reagowanie na problem narkotykowy

Amphetamine	x	Ecstasy	x
Methamphetamine	x	Other	x
Cocaine	x	Unknown	x

Rozpowszechnienie używania konopi indyjskich

75,5 mln Europejczyków używało w swoim życiu
konopi indyjskich (22,5%)

23 mln w ostatnim roku (6,8%)

17 mln to osoby od 15 do 34 roku życia

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

**Konopie
indyjskie**

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Używanie konopi: rozpowszechnienie w ostatnim roku wśród młodych dorosłych

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

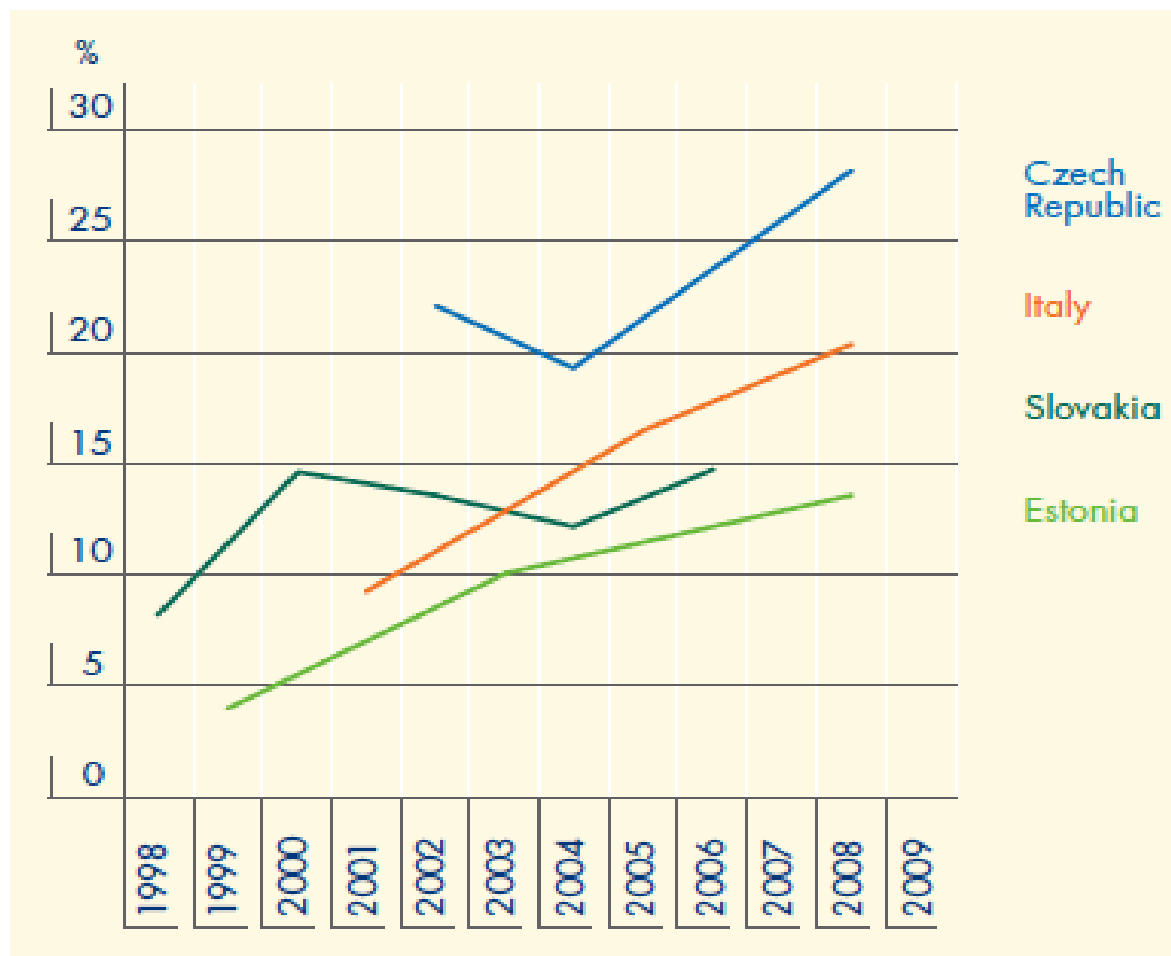
Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

**Konopie
indyjskie**

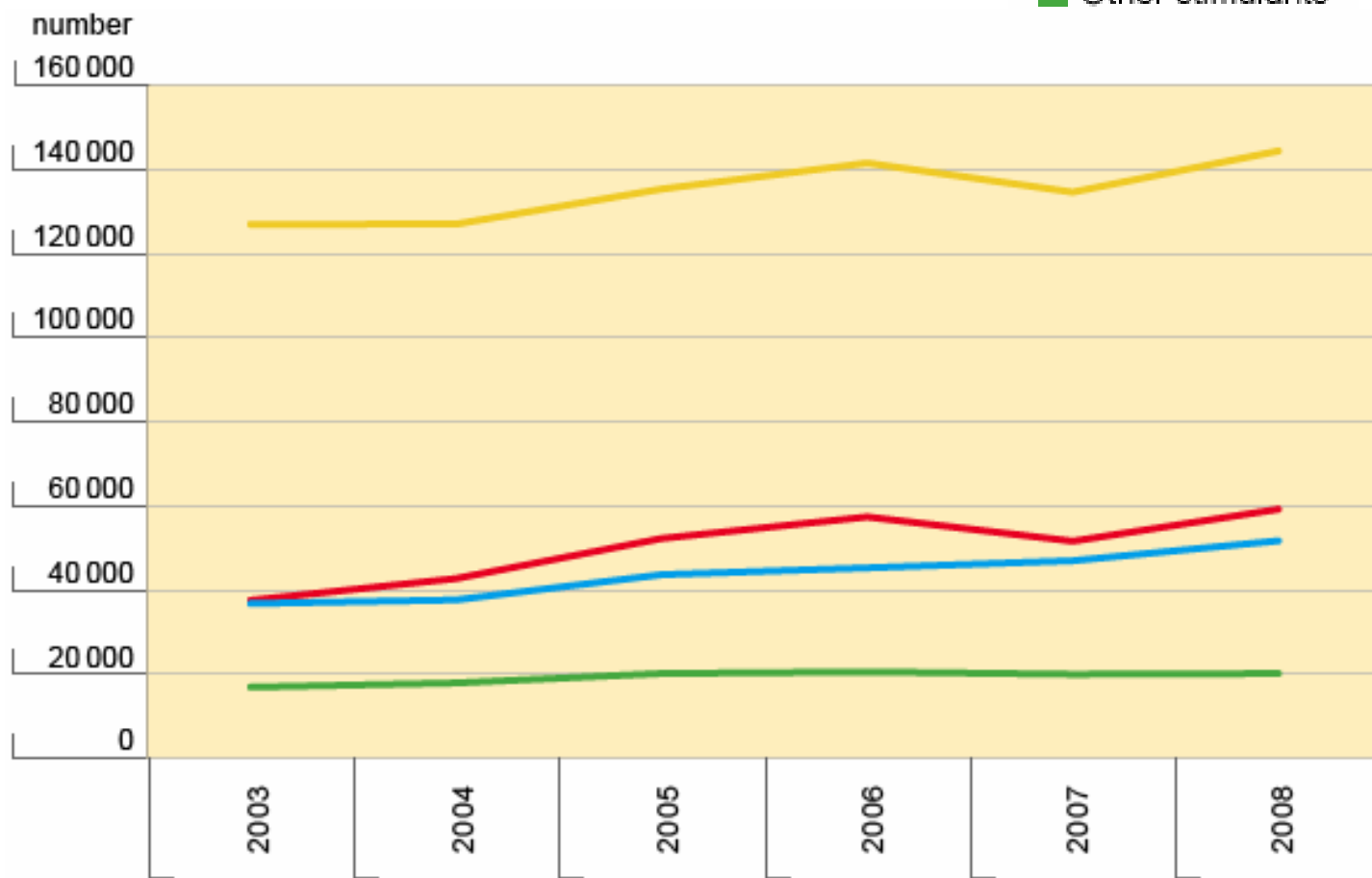
Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Tendencje w podejmowaniu leczenia w rozbiciu na podstawowe narkotyki

- Heroin
- Cocaine
- Cannabis
- Other stimulants

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

**Konopie
indyjskie**

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Codziennie używanie konopi indyjskich

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

**Konopie
indyjskie**

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Być może nawet 3 mln młodych
Europejczyków (2,3%) używa codziennie
konopi indyjskich

Konfiskaty

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

**Konopie
indyjskie**

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Skonfiskowano około 1 000 ton konopi indyjskich
(w 90%: żywicy konopnej)

Domową produkcję odnotowano we wszystkich
krajach europejskich

Wykrywanie nowych narkotyków

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

**Nowe narkotyki
a Internet**

Reagowanie na
problem
narkotykowy

W 2009 r. za pośrednictwem systemu wczesnego ostrzegania zgłoszono w UE rekordową liczbę (24) nowych substancji

Wzrost popularności syntetycznych katynonów, w tym mefedronu

Nowe syntetyczne kannabinoidy

Używanie nowych narkotyków (spice, katynon itp.)

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

**Nowe narkotyki
a Internet**

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Dostępna jest niewielka
liczba badań

Zmieniające się substancje i
ich rodzaje

Mogą osiągnąć wysoki
poziom rozpowszechnienia
wśród bywalców klubów i
osób używających konopi
indyjskich

Monitorowanie Internetu

Heroina i
dożyłne
przyjmowanie
narkotyków

170 sklepów internetowych

Substancje sprzedawane jako „legalne
dopalacze”

Ecstasy i
amfetaminy

Szybkie dostosowanie do środków
kontroli

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Formułowanie polityki antynarkotykowej w Europie

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

**Reagowanie na
problem
narkotykowy**

Prawie wszystkie państwa członkowskie UE mają kompleksową strategię antynarkotykową

Brak wyraźnego wzorca powiązania strategii antynarkotykowej z antyalkoholową

Profilaktyka

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

**Reagowanie na
problem
narkotykowy**

Powszechny dostęp do informacji w Europie mimo dowodów wskazujących na ograniczoną skuteczność

Nadal ograniczona profilaktyka selektywna i wskazująca w większości krajów

Definiowanie norm profilaktyki

Duże inwestycje w leczenie

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

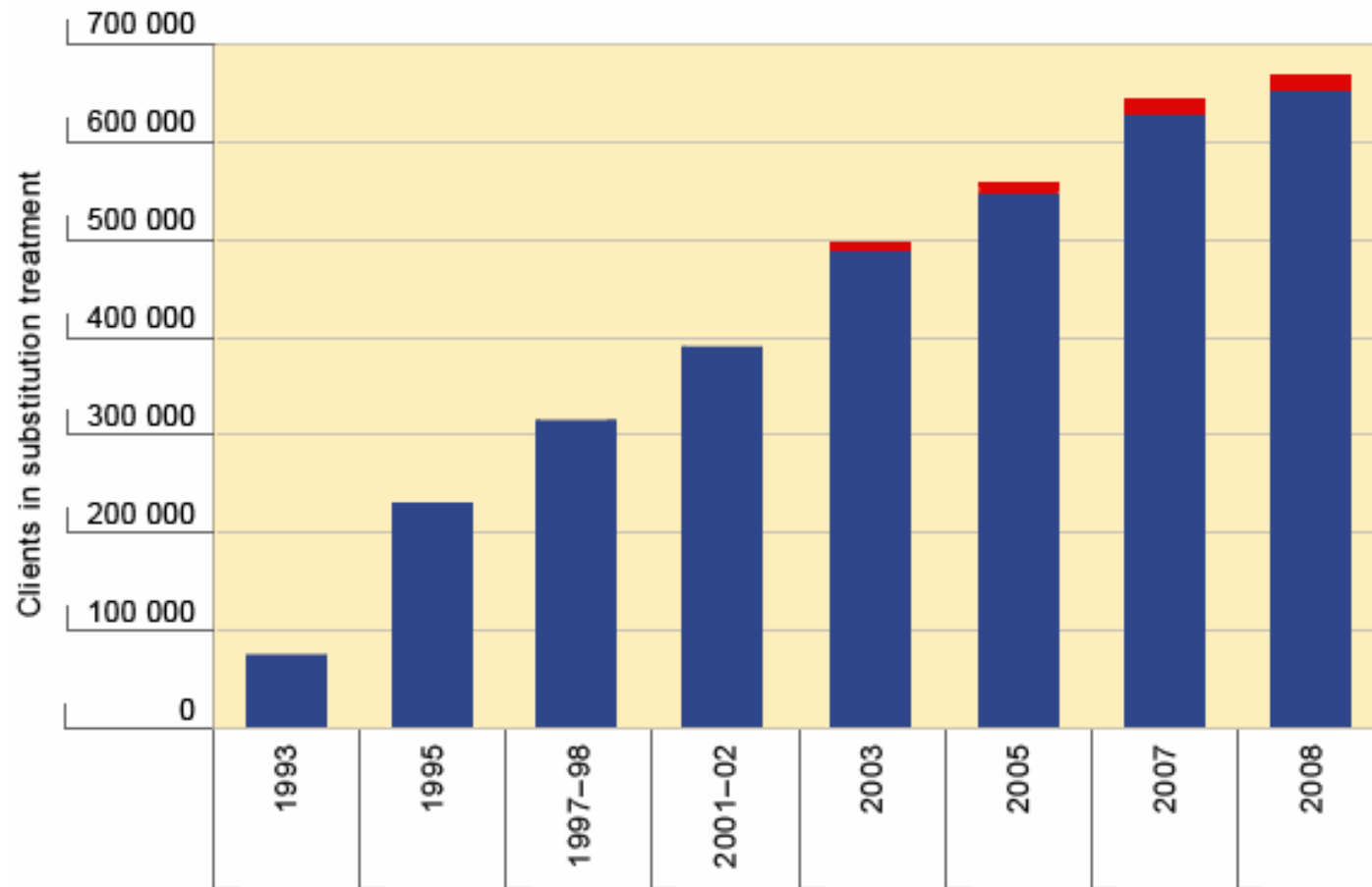
**Reagowanie na
problem
narkotykowy**

Leczeniu poddaje się co roku co najmniej milion Europejczyków

Duży wzrost w ostatnich dziesięcioleciach:
nowe placówki leczące i nowe potrzeby

Duże inwestycje w leczenie: leczenie substytucyjne uzależnienia od opiatów

■ EU 12
■ EU 15

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Szacowany odsetek osób problemowo używających opiatów poddawanych leczeniu substytucyjnemu

Heroina i dożylnie przyjmowane narkotyki

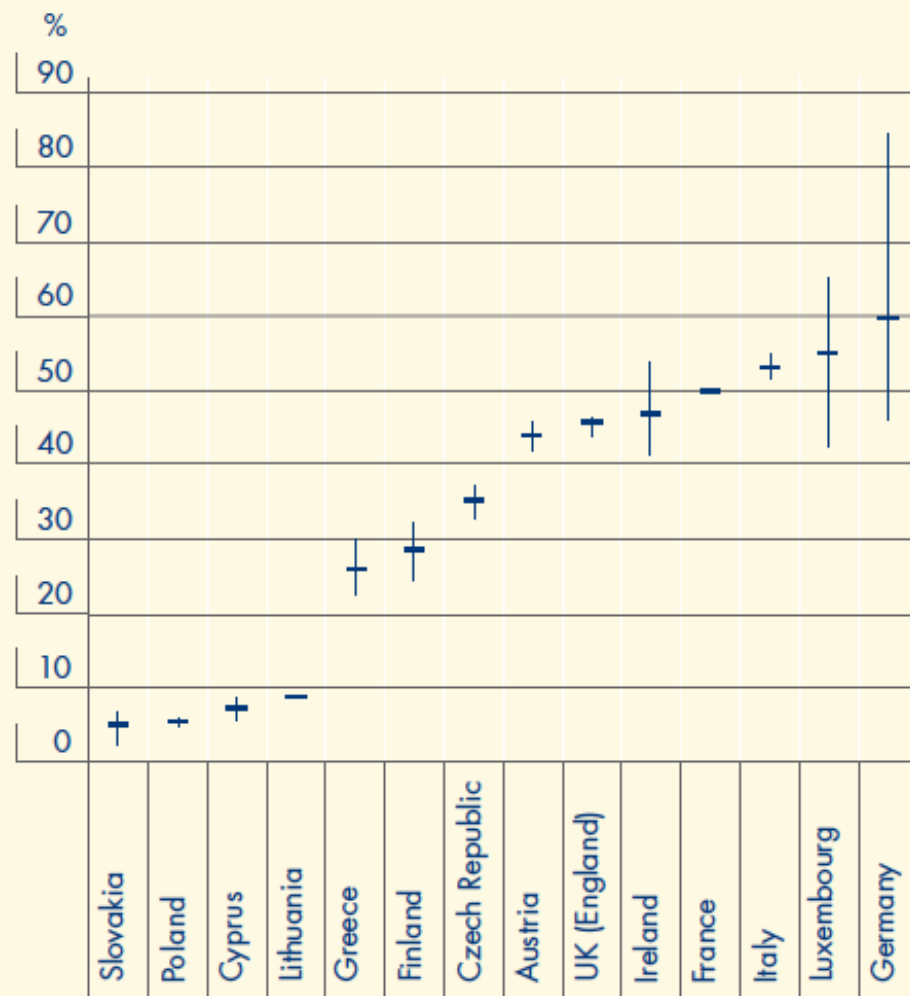
Kokaina

Ecstasy i amfetaminy

Konopie indyjskie

Nowe narkotyki a Internet

Reagowanie na problem narkotykowy

Dostęp do leczenia: bariery i wyzwania

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

**Reagowanie na
problem
narkotykowy**

Ograniczona liczba placówek leczących, restrykcyjne kryteria przyjęcia, koszty, godziny otwarcia itd.

Leczenie farmakologiczne środkami stymulującymi

Recesja gospodarcza: większe potrzeby i skromniejsze zasoby?

Ograniczanie szkód

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

**Reagowanie na
problem
narkotykowy**

Rozprowadzono około 40 mln strzykawkę za pośrednictwem specjalistycznych programów

W większości krajów zwiększono liczbę wydawanych strzykawkę

Zapobieganie przedawkowaniu przez przekazanie na własność dawek naloksonu w niektórych krajach

Więzienia (stan obecny)

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

**Reagowanie na
problem
narkotykowy**

600 000 osób w zakładach karnych w UE

Według doniesień 10–30% przebywa w zakładach karnych z powodu przestępstw związanych z narkotykami

Używanie narkotyków jest dużo bardziej rozpowszechnione niż wśród ogółu społeczeństwa

Większe ryzyko przedawkowania po zwolnieniu z więzienia

Więzienia (wachlarz rozwiązań)

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

**Reagowanie na
problem
narkotykowy**

Prawo do takich samych usług jak w przypadku osób żyjących w danej społeczności

Niektóre kraje stwierdzają konieczność opracowania szczególnych strategii i interwencji

Przekazanie opieki zdrowotnej w więzieniach ministerstwu zdrowia; wprowadzenie służb zajmujących się leczeniem uzależnienia od narkotyków lub opieką zdrowotną w więzieniach

Opracowanie szczegółowych norm

Odsetek więźniów poddawanych leczeniu substytucyjnemu uzależnienia od opiatów

Heroina i
dożylne
przyjmowanie
narkotyków

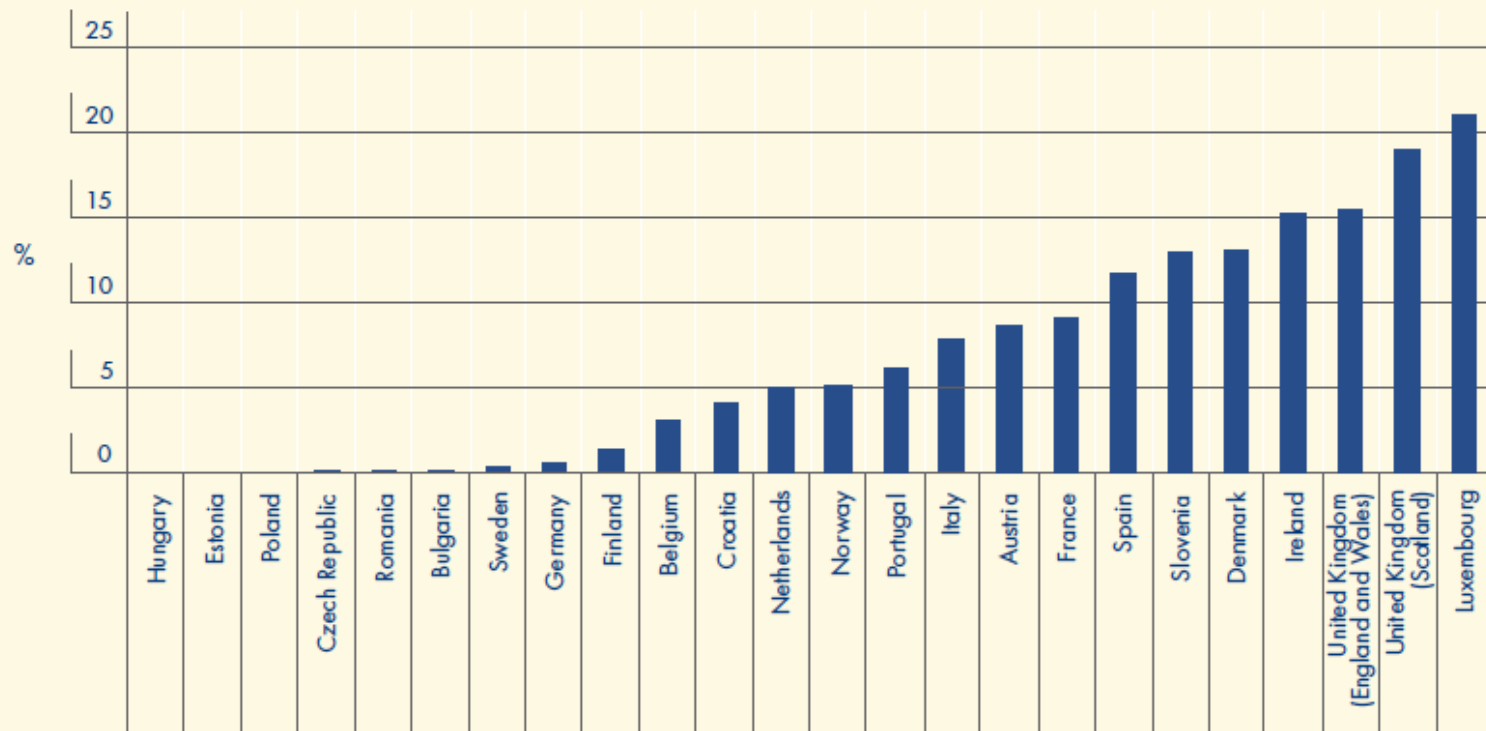
Kokaina

Ecstasy i
amfetaminy

Konopie
indyjskie

Nowe narkotyki
a Internet

Reagowanie na
problem
narkotykowy

Wnioski 2010

- Sytuacja w zakresie używania narkotyków w Europie jest ogólnie stabilna, przy czym istnieją różnice między poszczególnymi regionami
- Zmiany w podaży i używaniu narkotyków oraz pojawienie się rekordowej liczby nowych substancji próbą dla europejskich modeli kontroli narkotyków
- W ostatnich dziesięcioleciach wzrósł poziom reagowania na problemy narkotykowe w Europie, ale czy zmniejszy się on w obliczu recesji gospodarczej?
- Konieczność zapewnienia dalszych postępów w niektórych obszarach (profilaktyka, leczenie, więzienia)

